

Heat Wave

ร.อ.ธนัญชัย ทศพรไพบุลย์

วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565

หัวข้อการบรรยาย

1. Heat Wave Definition
2. Heat Wave Formation
3. Heat Wave in Europe 2022

---

1. Heat Wave Definition

Heat Wave Definition

- Heat Wave มีคำจำกัดความที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ จึงยังไม่มีนิยามกำหนดไว้เป็นสากล แต่โดยทั่วไปมักมีลักษณะดังนี้

1. อุณหภูมิสูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดจะมีค่าแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่หรือประเทศ เช่น เนเธอร์แลนด์กำหนดไว้ 30°C สหรัฐอเมริกาคำหนดไว้ที่ 32.2°C

2. ช่วงเวลา 3 วันติดต่อกันขึ้นไป โดยนับจากวันที่เริ่มมีอุณหภูมิสูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 1. และนับต่อจากวันนั้นไป อย่างน้อย 3 วัน หากอุณหภูมิยังคงสูงเกินกว่าเกณฑ์นั้น ถือว่าเข้ากฎเกณฑ์ของการเกิด Heat Wave

* ทั้งนี้ แต่ละประเทศอาจกำหนดอุณหภูมิและช่วงวันแตกต่างกัน จึงต้องศึกษาเงื่อนไขของแต่ละประเทศไว้ด้วย

Dundee		
TUE	WED	THU
26 °C	26 °C	26 °C

Source : Met Office, UK

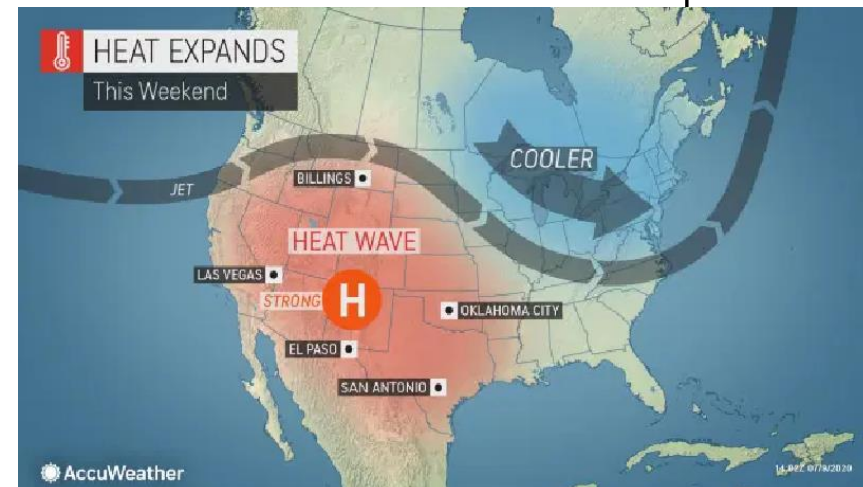
---

2. Heat Wave Formation

Heat Wave Formation

- การเกิด Heat Wave มักเกิดจากบริเวณความกดอากาศสูง (High Pressure Area) ซึ่งมีลักษณะลมเป็น Anticyclone พัดออกจากศูนย์กลางในทิศทางตามเข็มนาฬิกาในซีกโลกเหนือ และทวนเข็มนาฬิกาในซีกโลกใต้
- ลักษณะของ High Pressure ที่ทำให้เกิด Heat Wave ในแถบประเทศละติจูดกลาง (Mid-Latitude) จะมีลักษณะเป็น Warm High หรือ Subtropical High ที่เคลื่อนที่ขึ้นมาปกคลุม
- ในทวีปยุโรป High Pressure นี้จะพัดพาความร้อนจากทะเลทรายซาฮารา ในทวีปแอฟริกาเข้ามาปกคลุมอีกปัจจัยหนึ่ง ส่วนในสหรัฐอเมริกาจะพาความร้อนจากเม็กซิโกและอเมริกากลางเข้ามาปกคลุมพื้นที่

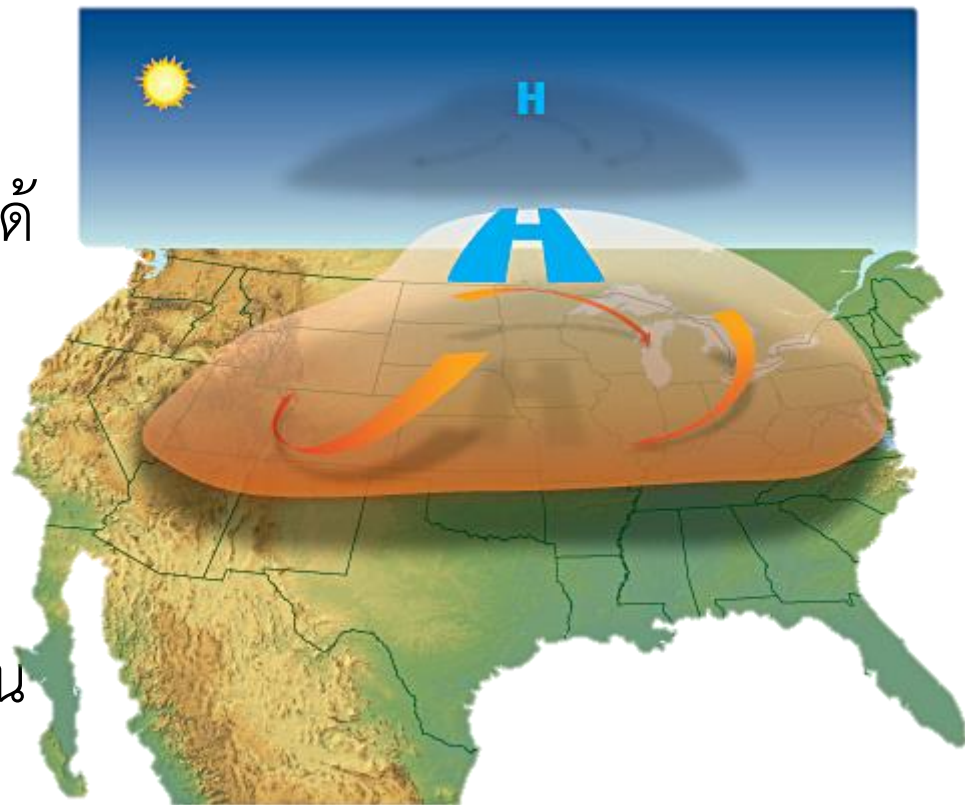

Source : AccuWeather

Heat Wave Formation

- High Pressure ที่เคลื่อนที่ขึ้นมา เนื่องจาก Jet Stream ได้เลื่อนขึ้นไปพาดผ่านทางตอนเหนือตามการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์ ทำให้ Subtropical High Pressure เคลื่อนตามขึ้นมายังแถบละติจูดกลางด้วยเช่นกัน
- High Pressure ที่เคลื่อนที่ขึ้นมาจะทำหน้าที่เสมือนตัวปิดกั้นการไหลเวียนของอากาศ เนื่องจากเป็นบริเวณอากาศจมตัว ทำให้อากาศร้อนบริเวณพื้นดินไม่ยกตัวและไม่กระจายตัวออก จึงทำให้อากาศในพื้นที่นั้นมีอุณหภูมิสูงขึ้น เสมือนถูกปิดไว้ด้วยฝาหม้อ เกิดเป็น โดมความร้อน (Heat Dome)

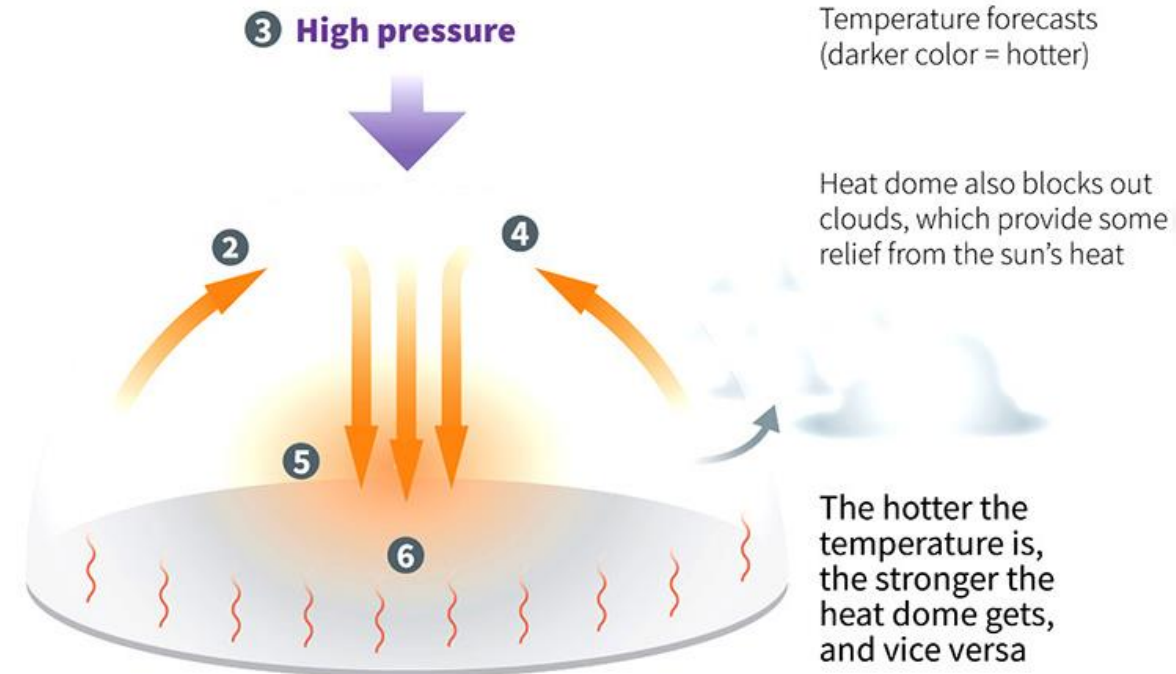
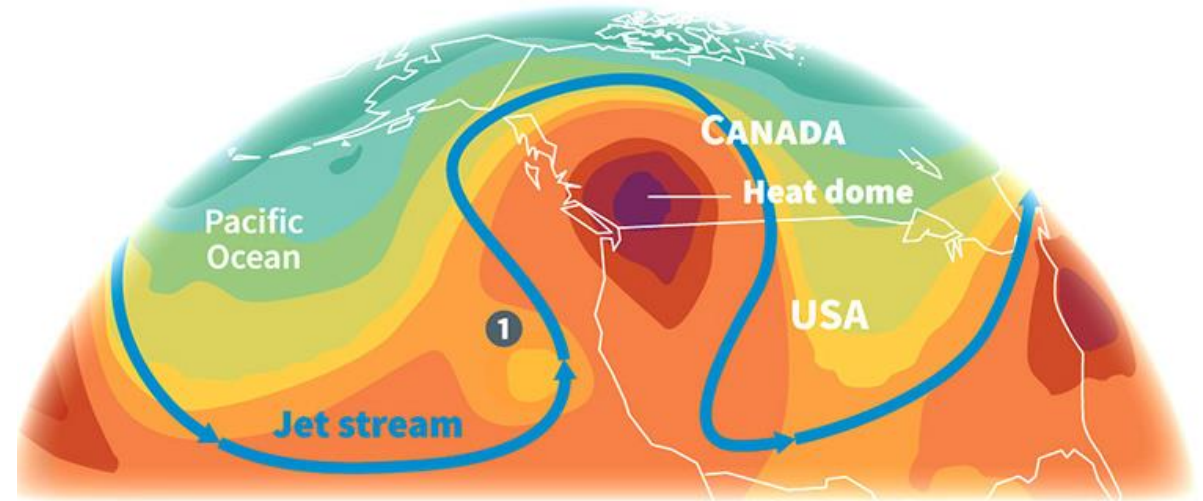

Heat Dome

- เกิดขึ้นเมื่อบรรยากาศทำการกักเก็บอากาศร้อนขึ้นจากน่านน้ำมหาสมุทร โดยในฤดูร้อน **Jet Stream** จะพาอากาศเคลื่อนตัวไปทางทิศเหนือ
- อากาศร้อนที่อยู่ในระดับต่ำจะขยายตัว และลอยตัวสูงขึ้น แต่บริเวณความกดอากาศสูงที่รุนแรงอากาศจะจมตัวลง และผลักดันให้อากาศร้อนกลับลงมายังผิวพื้น
- เกิดการเบียดอัดทำให้อากาศร้อนเพิ่มขึ้น ตามกระบวนการอะเดียเบติก

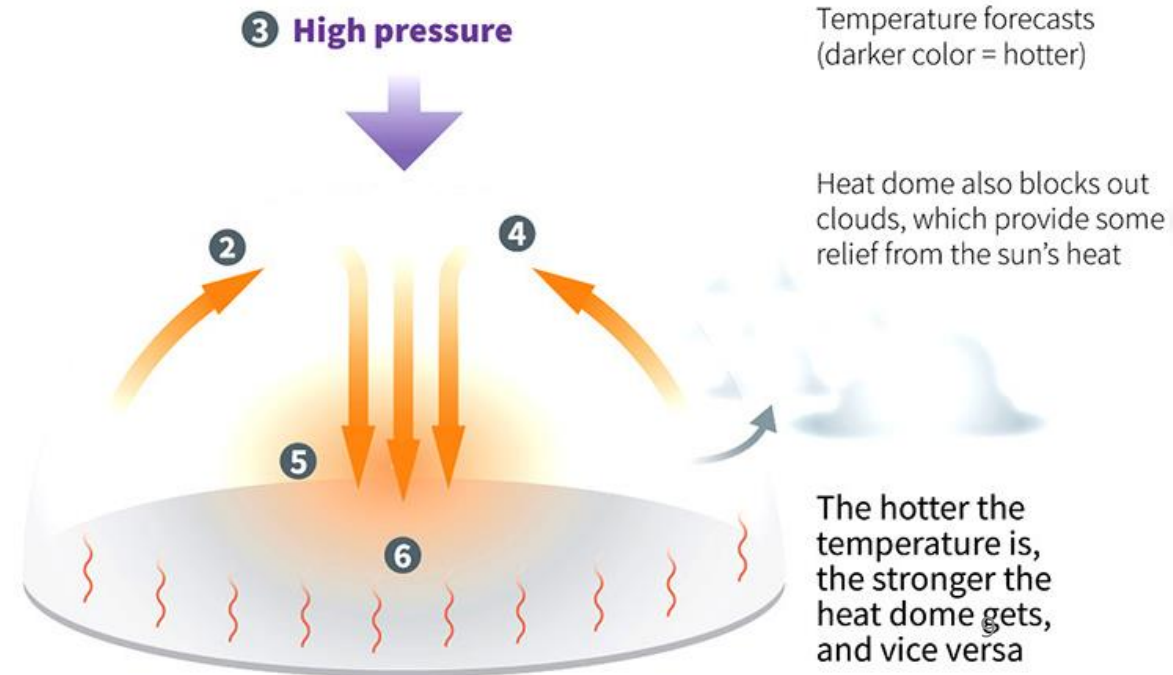
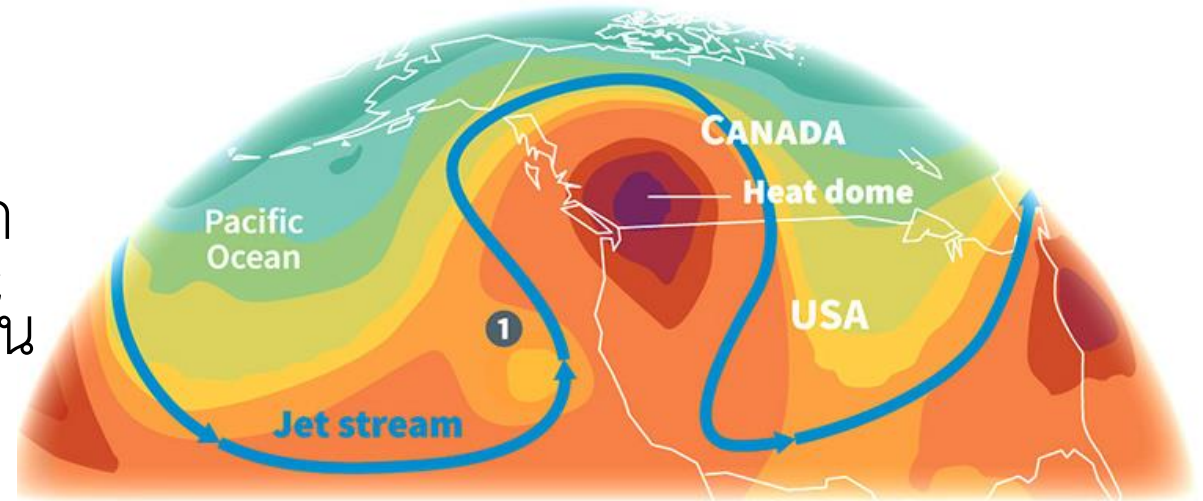

Heat Dome (ต่อ)

- ขณะเดียวกันที่ลมพายุอากาศร้อนที่ถูกกักไว้ออกมา แต่ Jet Stream ทางฝั่งจมตัวจะขวางกั้นการเคลื่อนตัวไปทางตะวันออก (ตามระบบการเคลื่อนที่ของ Jet Stream) ก่อให้เกิดคลื่นความร้อน (Heat Wave) ขึ้นในบริเวณดังกล่าว ซึ่ง Heat Wave อาจจะไม่เคลื่อนที่ หรือเคลื่อนที่อย่างช้า ๆ ทำให้บางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากคลื่นความร้อนได้นานหลายวันถึงเป็นสัปดาห์

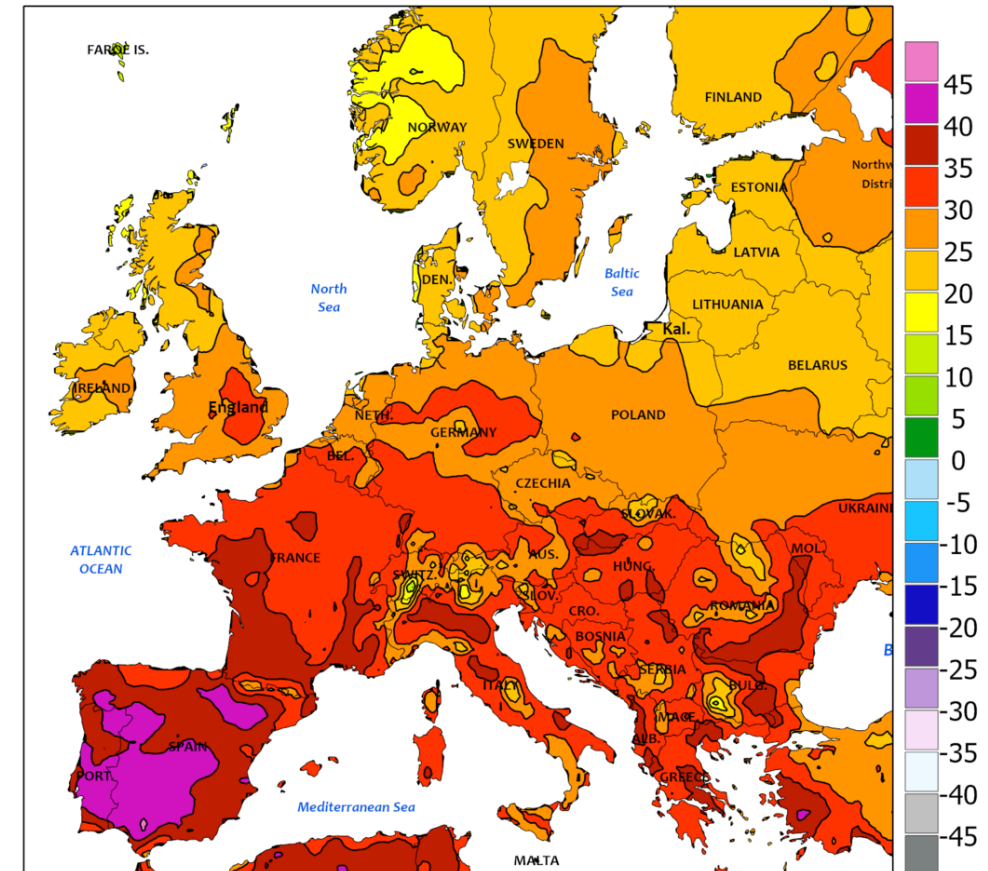
3. Heat Wave in Europe 2022

Heat Wave in Europe 2022

- ช่วงเดือน มิ.ย.-ก.ค.65 ได้เกิดคลื่นความร้อนทั่วทั้งทวีปยุโรป โดยบางประเทศมีอุณหภูมิสูงกว่า 40°C ทำสถิติอุณหภูมิสูงสุดที่เคยมีมา อีกทั้งยังมีภัยแล้ง และไฟป่าเกิดขึ้นในหลายประเทศ
- สาเหตุเกิดจากระบบของ Subtropical High ที่ปกคลุมทวีปยุโรป ขณะที่ดวงอาทิตย์ตั้งฉากกับซีกโลกเหนือ อุณหภูมิจึงเพิ่มสูงขึ้นจากรังสีความร้อน รวมทั้งอากาศที่จมตัวทำให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้นตามอัตราอะเดียเบติก จึงทำให้พื้นที่ทวีปยุโรปโดยทั่วไปร้อนขึ้น

EUROPE
Extreme Maximum Temperature (C)
July 10 - 16, 2022

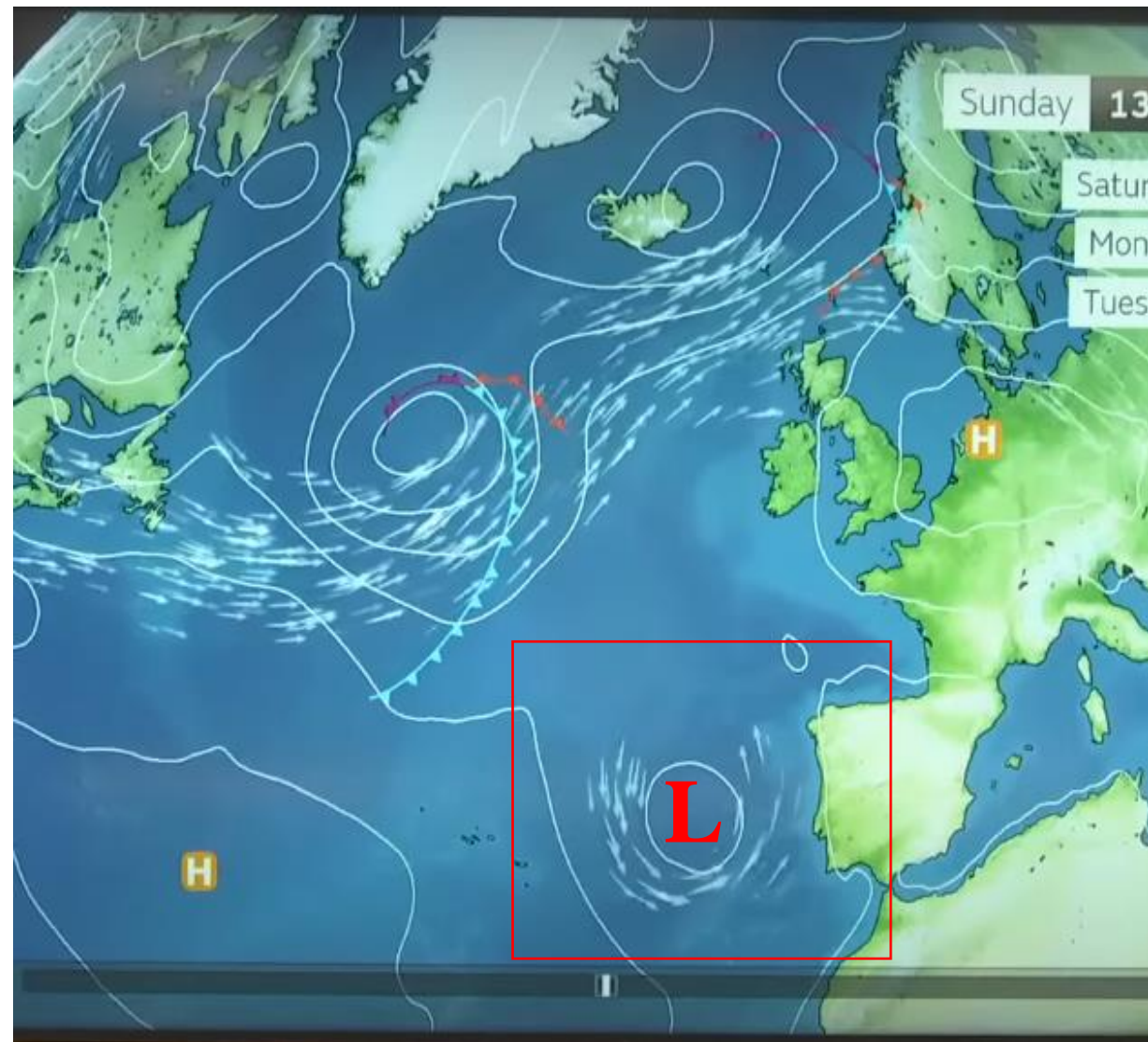
CLIMATE PREDICTION CENTER, NOAA
Computer generated contours
Based on preliminary data

Heat Wave in Europe 2022 (ต่อ)

- อีกปัจจัยหนึ่งที่เกิดร่วมกันคือ **Upper Level Cut-off Low** บริเวณคาบสมุทรไอบีเรีย (ชายฝั่งด้านตะวันตกของประเทศสเปนและโปรตุเกส) ในช่วงวันที่ 12 - 18 ก.ค.65 ได้เหนี่ยวนำอากาศระดับล่าง ทำให้เกิดลมฝายใต้ พาความร้อนจากพื้นที่ทะเลทรายเข้ามาปกคลุมประเทศสเปนและโปรตุเกส และเคลื่อนที่ไปทางเหนือเข้าปกคลุมยุโรปตะวันออกต่อไป

Heat Wave Factors

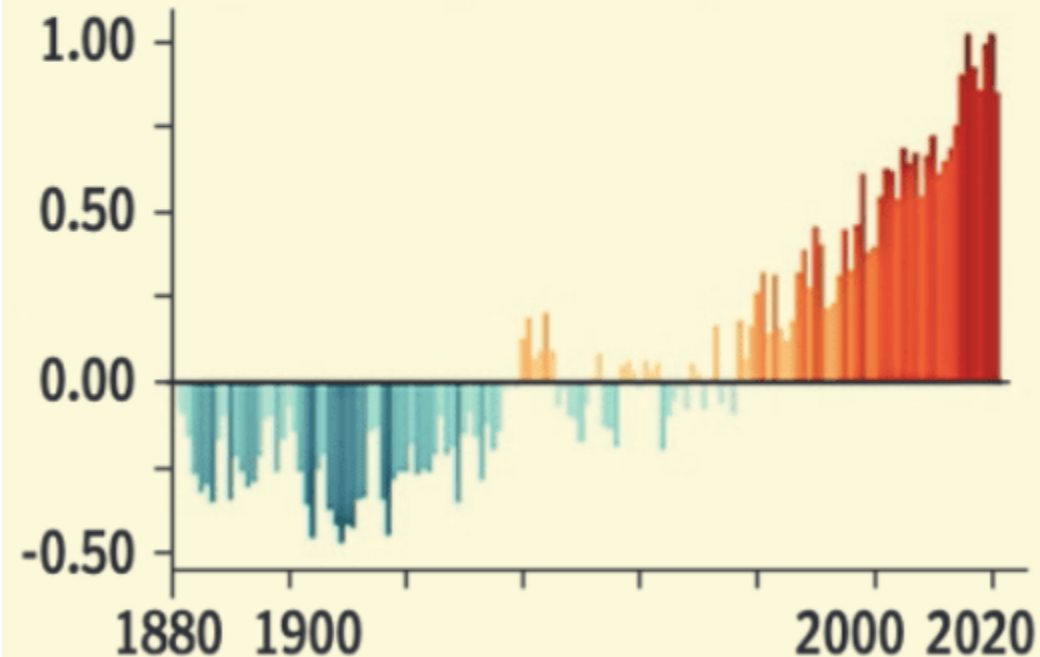
- นอกจากนี้ นักวิทยาศาสตร์และนักอุตุนิยมวิทยา ได้ศึกษาปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อ Heat Wave ได้แก่

1. การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
2. ความผิดปกติของระบบมรสุม
3. การกลายเป็นเมือง (Urbanization)
4. ความต้องการเครื่องปรับอากาศที่มากขึ้น

ซึ่งทุกปัจจัยที่กล่าวมา ส่งผลให้ Heat Wave มีความรุนแรงมากขึ้น และมีระยะเวลายาวนานขึ้น

OUR HEATED HISTORY

From 2015 onwards, we are experiencing the warmest years on modern record, with 2021 joining 2016, 2019 and 2020 as the hottest years ever

Heat Wave

ร.อ.ธนัญชัย ทศพรไพบุลย์

วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565